

Handläggare
Anne-Christine Davidsson
Telefon: 0850806320 06 005

Till
Bromma stadsdelsförvaltning

Remiss En likvärdig fixartjänst inom staden, KS 2020/243

[Click here to enter text.](#)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar och överlämnar det till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av Kommunstyrelsen fått en remiss om en likvärdig fixartjänst inom staden.

Äldrenämnden fick i kommunfullmäktiges budget 2019 i uppdrag att kartlägga tidsåtgången beträffande de så kallade fixartjänsterna i syfte att stärka innehållsmässig likvärdighet. I kommunfullmäktiges budget för 2020 fick äldrenämnden i uppdrag att – i samråd med stadsdelsnämnderna – vidta åtgärder för att öka enhetligheten inom stadens fixartjänster.

Staden ska tillhandahålla fixartjänsten på ett likvärdigt sätt i hela staden. Förvaltningen ser därför positivt på de förslag till åtgärder som presenteras i äldreförvaltningens kartläggning för att uppnå detta.

Bakgrund

I Stockholms stad har fixartjänsten funnits sedan 2007 efter beslut i kommunfullmäktige med stöd av lag om vissa kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre (2006:492). Lagen upphävdes den 1 mars 2009. Tjänsten är kostnadsfri och tillgänglig för personer 75 år och äldre som inte har annan hemtjänst och kan nyttjas maximalt sex timmar per år och hushåll. Syftet med tjänsten är att förebygga fallskador och andra skador som vissa riskfyllda vardagssysslor kan orsaka. Tjänsten omfattar enklare praktiska och riskfyllda vardagssysslor som tunga lyft, fästa elektriska sladdar samt olika former av insatser som innebär att klättra på stegar. Tjänsten omfattar däremot inte insatser som kräver någon form av auktorisation, trädgårdsskötsel eller städning. Kostnaden för tjänsten finansieras inom ramen för stadsdelsnämndernas budget för det förebyggande arbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Äldreomsorg. Lokala pensionärsrådet har tagit del av remissen och beretts möjlighet att yttra sig.

Ärendet

Äldrenämnden fick i kommunfullmäktiges budget 2019 i uppdrag att kartlägga tidsåtgången beträffande de så kallade fixartjänsterna i syfte att stärka innehållsmässig likvärdighet.

I kommunfullmäktiges budget för 2020 fick äldrenämnden i uppdrag att – i samråd med stadsdelsnämnderna – vidta åtgärder för att öka enhetligheten inom stadens fixartjänster.

Tidsåtgången för fixarnas utförda arbete gick dock inte att kartlägga eftersom det saknas en enhetligt redovisad statistik i staden.

Äldreförvaltningen genomförde istället en kartläggning om ifall fixartjänsten erbjuds på ett innehållsmässigt likvärdigt sätt.

Intervjuer med stadsdelsförvaltningarnas fixare visar att fixarna utgår från och följer den stadsgemensamma uppdragsbeskrivningen för tjänsten¹.

Samtliga fixartjänster är organiserade under stadsdelsförvaltningarnas utförarenheter. Generellt sett fungerar det fallpreventiva uppdraget bättre i de stadsdelsförvaltningar där fixaren är knuten till den förebyggande eller öppna verksamheten. Fixaren kan då samtidigt med hembesöket informera om den öppna verksamhetens utbud samt förmedla kontakt.

De flesta fixare är ensamma i sitt uppdrag och har framfört önskemål om nätverksmöten för möjlighet att knyta kontakter och utbyta erfarenheter.

Fixaren kan nås via mejl eller telefon. Vanligast är att den enskilde tar kontakt, men fixaren kan även kontaktas av hemtjänst, sjukhus, primärvård eller biståndshandläggare. På stadens hemsida finns övergripande information om tjänsten med kontaktuppgifter. Det är upp till varje stadsdelsförvaltning att ta fram egen information om tjänsten.

Den enskilde får oftast hjälp inom en vecka, dock prioriteras byte av glödlampor och batterier till brandvarnare som oftast sker samma dag.

Bromma stadsdelsförvaltning
Avdelning Äldreomsorg

Gustavslundsvägen 151G
Box 150 17
167 15 Bromma
Växel 08-508 06 000
Fax 08-508 06 011
bromma@stockholm.se
stockholm.se

Vid hembesöket är det endast hälften av fixarna som uppvisar legitimation när de presenterar sig.

¹ Servicetjänster till äldre dnr 327-2163/2006

De flesta som utnyttjar fixartjänsten är kvinnor och efterfrågan varierar efter säsong.

Inom några stadsdelsförvaltningar erbjuder fixaren samtidigt en säkerhetsgenomgång av bostaden i syfte att undanröja risker som kan innebära fall. Det finns inte någon stadsgemensam checklista framtagen för detta och ingen stadsdelsförvaltning har heller tagit fram en egen checklista för säkerhetsgenomgång. Säkerhetsgenomgången sker därför utifrån fixarens kunskaper och erfarenheter inom detta område.

Det finns inga stadsgemensamma riktlinjer för hur fixaren ska föra statistikuppgifter över genomfört arbete.

Utifrån vad som framkommit i genomförd kartläggning föreslår äldreförvaltningen följande åtgärder:

- Sänkt åldersgräns för fixartjänster till förslagsvis 68 år som befogenhetslagen medger.
- Stadsgemensam informationsbroschyr om fixartjänsten där det framgår att fixaren ska legitimera sig vid hembesök.
- Stadsgemensam checklista för säkerhetsgenomgång av bostaden, inklusive information om fallprevention och brandförebyggande åtgärder.
- Stadsgemensam mall för statistikuppgifter över fixarens utförda arbetsuppgifter.

Synpunkter och förslag

För att staden ska kunna tillhandahålla fixartjänsten på ett likvärdigt sätt i alla stadsdelar behöver vissa åtgärder vidtas. Förvaltningen ser därför positivt på de förslag till åtgärder som presenteras i äldreförvaltningens kartläggning.

I Bromma stadsdelsförvaltning har fixartjänsten funnits sedan 2008. Nyttjandet av tjänsten har i stort sett haft samma omfattning under åren. I genomsnitt får cirka 40 äldre hjälp varje månad, fördelningen är ungefär 90 procent kvinnor och 10 procent män. De tjänster som efterfrågas är bland annat att byta gardiner och lampor, sätta upp gardinstänger och bära kartonger till källare/vind. Det går inte att se någon skillnad på vilka insatser män respektive kvinnor ber om.

Jämställdhetsanalys

Fixartjänsten är tillgänglig för personer över 75 år som inte har annan hemtjänst. I Bromma stadsdelsförvaltning är det övervägande kvinnor som utnyttjar tjänsten, men det är ingen skillnad på vilka insatser kvinnor och män ber om.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör

Susanne Brinkenberg
Avdelningschef

Bilagor

1. Remissen

Bromma stadsdelsförvaltning
Avdelning Äldreomsorg

Gustavslundsvägen 151G
Box 150 17
167 15 Bromma
Växel 08-508 06 000
Fax 08-508 06 011
bromma@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2020-03-27
Susanne Brinkenberg, Avdelningschef	2020-03-25